

POSTANOWIENIE

Dnia 2 grudnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z odwołania R.T.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w G.
o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 2 grudnia 2021 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 17 grudnia 2020 r., sygn. akt III AUa [...],

1. umarza postępowanie kasacyjne,

2. zasądza od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w [...] na rzecz radcy prawnego M.D. kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł, powiększoną o stawkę należnego podatku od towarów i usług, tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej, udzielonej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

6 kwietnia 2021 r. pełnomocnik z urzędu R.T. wniósł do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 17 grudnia 2020 r., sygnatura akt III AUa (...), która dotyczyła renty z tytułu niezdolności do pracy.

5 listopada 2021 r. pełnomocnik ZUS poinformował, że R.T. zmarł w dniu [...] 2021 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Analizując problem śmierci ubezpieczonego w toku postępowania, należy przypomnieć, że Sąd Najwyższy już w orzeczeniu z dnia 1 lutego 1960 r., IV CR 565/59 (OSNCK 1960 nr 4, poz. 116), wydanym na tle art. 361 ustawy z dnia 29 listopada 1930 r. - Kodeks postępowania cywilnego (jednolity tekst: Dz.U. z 1950 r. Nr 43, poz. 394 ze zm.), o treści zbieżnej z aktualnym art. 355 k.p.c., stwierdził, że śmierć strony powodowej w sprawie dotyczącej jej prawa osobistego nieprzechodzącego na spadkobierców nie wywołuje zawieszenia postępowania. W tego rodzaju sprawach, jeśli nastąpi śmierć strony, merytoryczne rozstrzygnięcie sprawy staje się bezprzedmiotowe i postępowanie ulega umorzeniu z mocy art. 361 k.p.c. Również w nowszym orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że w sprawach związanych z prawami nieprzechodzącymi na następców prawnych, tj. przede wszystkim z prawami osobistymi, sąd - w razie śmierci strony - winien postępowanie umorzyć na podstawie art. 355 k.p.c., jako że wydanie orzeczenia w tym przypadku będzie bezprzedmiotowe (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 23 kwietnia 1985 r., III CZP 16/85, OSNCP 1985 nr 12, poz. 195; postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 września 2009 r., II CKN 642/99, z dnia 14 listopada 2000 r., I CZ 65/00 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 grudnia 2011 r., II PK 63/11). Zatem, zawieszenie postępowania w razie śmierci strony - na podstawie art. 174 § 1 pkt 1 k.p.c. - wchodzi w grę tylko w sytuacjach, gdy istnieje możliwość podjęcia postępowania, i to z urzędu, z udziałem następców prawnych zmarłego lub z udziałem kuratora spadku - na podstawie art. 180 pkt 1 k.p.c.